

STORTINGET

Lovvedtak 162

(2020–2021)

(Første gangs behandling av lovvedtak)

Innst. 521 L (2020–2021), jf. Prop. 154 L (2020–2021)

I Stortingets møte 8. juni 2021 ble det gjort følgende

vedtak til lov

om endringer i arbeidsmiljøloven og diskrimineringsombudsloven (nemndløsning for gjengjeldelsessaker etter varsling mv.)

I

I lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. gjøres følgende endringer:

§ 1-5 andre ledd skal lyde:

(2) Departementet kan gi forskrift om at lovens regler helt eller delvis skal gjelde for arbeidstaker som utfører arbeid i arbeidsgivers hjem eller husholdning.

Ny § 2 A-8 skal lyde:

§ 2 A-8 *Diskrimineringsnemnda*

Twister om brudd på forbudet mot gjengjeldelse etter § 2 A-4 kan bringes inn for Diskrimineringsnemnda. Dette gjelder likevel ikke saker om oppsigelse eller avskjed. De nærmere regler om Diskrimineringsnemndas myndighet og saksbehandling mv. følger av diskrimineringsombudsloven.

§ 14-2 fjerde ledd skal lyde:

(4) Fortrinnsretten gjelder fra oppsigelsestidspunktet og i ett år fra oppsigelsesfristens utløp, men fra oppsigelsestidspunktet og i to år fra oppsigelsesfristens utløp dersom arbeidsforholdet avvikles i perioden fra 1. juli 2021 til og med 31. desember 2021 på grunn av virkninger av covid-19-pandemien.

§ 17-4 nytt sjettede ledd skal lyde:

(6) *Søksmålsfristen etter første ledd avbrytes hvis tvisten bringes inn for Diskrimineringsnemnda.*

II

I lov 16. juni 2017 nr. 50 om Likestillings- og diskrimineringsombudet og Diskrimineringsnemnda gjøres følgende endringer:

§ 1 fjerde ledd skal lyde:

Nemndas virksomhet omfatter også saker om gjengjeldelse etter arbeidsmiljøloven § 2 A-4 og oppreisning og erstatning etter § 2 A-5, med unntak av saker om oppsigelse eller avskjed.

Nåværende fjerde ledd blir nytt femte ledd.

§ 2 annet ledd skal lyde:

Nemndas avgjørelser kan ikke påklages, med unntak av beslutninger om ileggelse av tvangsmulkt, jf. § 13 annet ledd annet punktum.

Ny § 2a skal lyde:

§ 2a *Avgjørelsesformer*

Nemnda kan fatte følgende vedtak:

- Vedtak om brudd på bestemmelser nevnt i § 1 annet og fjerde ledd, jf. § 11
- Vedtak om at enkeltvedtak truffet av forvaltningsorganer i deres utøvelse av arbeidsgiverfunksjoner er diskriminerende, jf. § 14
- Vedtak om avvisning, jf. § 10
- Vedtak om pålegg, jf. § 11 annet ledd

- e) Vedtak om oppreisning i arbeidsforhold og ved arbeidsgivers valg og behandling av selvstendig næringsdrivende og innleide arbeidstakere, jf. § 12
- f) Vedtak om erstatning ved brudd på bestemmelser nevnt i § 1 annet og fjerde ledd, jf. § 12
- g) Vedtak om tvangsmulkt, jf. § 13
Nemnda kan fatte følgende beslutninger:
  - a) Beslutning om henleggelse, jf. § 10
  - b) Beslutning om ileggelse av tvangsmulkt, jf. § 13
Nemnda kan gi følgende uttalelser:
    - a) Uttalelse om at forholdet som er påklaget ikke utgjør brudd på bestemmelser nevnt i § 1 annet og fjerde ledd, jf. § 11
    - b) Uttalelse om at andre forvaltningsorganers vedtak innebærer brudd på bestemmelser nevnt i § 1 annet og fjerde ledd, jf. § 14
    - c) Uttalelse om hvorvidt en tariffavtale eller en bestemmelse i tariffavtale som er brakt inn for nemnda, er i strid med bestemmelsene nevnt i § 1 annet og fjerde ledd, jf. § 15.

§ 3 første ledd første punktum skal lyde:

Offentlige myndigheter plikter uten hinder av taushetsplikt å gi ombudet og nemnda de opplysningene som er nødvendige for gjennomføringen av bestemmelsene nevnt i § 1 annet og fjerde ledd, jf. § 5 tredje ledd.

§ 7 første ledd skal lyde:

Nemnda skal håndheve bestemmelsene nevnt i § 1 annet og fjerde ledd, med unntak av følgende bestemmelser i likestillings- og diskrimineringsloven:

- a) § 18 om universell utforming av IKT
- b) § 24 om offentlige myndigheters aktivitets- og reddegjøringsplikt
- c) § 25 om arbeidslivets organisasjoners plikt til å arbeide for likestilling
- d) § 26 om arbeidsgivers aktivitetsplikt
- e) § 26 b om arbeidsgivers opplysningsplikt om likestillingsarbeid
- f) § 28 om kjønnsbalanse i offentlige utvalg mv.
- g) § 32 annet ledd om behandling av lønnsopplysninger
- h) § 39 om straff for grov overtredelse av diskrimineringsforbudet som er begått av flere i fellesskap.

§ 11 første og annet ledd skal lyde:

Nemnda kan treffe vedtak dersom det foreligger et brudd på bestemmelser nevnt i § 1 annet og fjerde ledd, med mindre annet er bestemt. *Dersom nemnda kommer til at det ikke foreligger brudd på bestemmelsene i § 2 annet og fjerde ledd, skal den avgi en uttalelse om det.*

Nemnda kan med unntak av i saker som nevnt i § 1 fjerde ledd og med de unntak som følger av §§ 14 og 15, pålegge stansing, retting og andre tiltak som er nødvendige for å sikre at diskriminering, trakassering, instruks

eller gjengjeldelse opphører, og for å hindre gjentakelse. Nemnda kan sette en frist for oppfyllelse av pålegget.

§ 12 skal lyde:

§ 12 *Oppreisning og erstatning*

Nemnda kan treffe vedtak om oppreisning i arbeidsforhold og ved arbeidsgivers valg og behandling av selvstendig næringsdrivende og innleide arbeidstakere, jf. likestillings- og diskrimineringsloven § 38 annet ledd første punktum, arbeidsmiljøloven §§ 2 A-5 og 13-9 og skipsarbeidsloven § 10-9.

Nemnda kan enstemmig treffe vedtak om erstatning ved brudd på bestemmelsene nevnt i § 1 annet og fjerde ledd, dersom innklagede ikke gjør gjeldende annet enn manglende betalingsevne eller andre åpenbart uholdbare innsigelser.

§ 13 første ledd skal lyde:

Nemnda kan treffe vedtak om tvangsmulkt for å sikre gjennomføring av pålegg etter § 11 dersom fristen for å etterkomme pålegget oversittes. *I saker der det antas å medføre ulempe eller skadevirkning å avvente nemndas behandling av saken, kan nemndleder treffe vedtak etter første punktum.* Tvangsmulkt fastsettes som engangstvangsmulkt eller løpende dagmulkt. Tvangsmulkten begynner å løpe dersom frist for å etterkomme pålegget oversittes, og den skal løpe fram til pålegget er oppfylt.

§ 14 skal lyde:

§ 14 *Nemndas myndighet overfor andre forvaltningsorganer*

Nemnda kan ikke treffe vedtak om at andre forvaltningsorganers vedtak innebærer brudd på bestemmelser nevnt i § 1 annet eller fjerde ledd. Dette gjelder likevel ikke enkeltvedtak truffet av forvaltningsorganer i deres utøvelse av arbeidsgiverfunksjoner. Nemnda kan ikke i noe tilfelle treffe vedtak rettet mot Kongen eller departementene.

I tilfeller som nevnt i første ledd skal nemnda gi en uttalelse om hvorvidt det forholdet som er brakt inn for nemnda, innebærer brudd på bestemmelsene nevnt i § 1 annet og fjerde ledd. Dette gjelder likevel ikke saker om utnevning av dommere i statsråd.

§ 15 annet ledd skal lyde:

Nemnda kan gi en uttalelse om hvorvidt en tariffavtale eller bestemmelse i tariffavtale som er brakt inn for nemnda, er i strid med bestemmelsene nevnt i § 1 annet og fjerde ledd. Partene i tariffavtalen kan i slike tilfeller bringe spørsmålet om avtalens forhold til en bestemmelse nevnt i § 1 annet eller fjerde ledd inn for Arbeidsretten.

§ 16 første ledd skal lyde:

Vedtak og beslutninger om illeggelse av tvangsmulkt kan bringes inn for domstolene til full prøving av saken. Søksmål om overprøving *av et vedtak* eller *en beslutning* om illeggelse av tvangsmulkt må reises innen tre måneder fra det tidspunktet partene ble underrettet om vedtaket eller beslutningen *om tvangsmulkt*. Reises ikke søksmål innen fristen, har vedtaket *eller beslutningen* virkning som rettskraftig dom og kan fullbyrdes etter reglene som gjelder dommer. Nemnda *eller nemndleder* kan gi oppfriskning for oversittelse av fristen i annet punktum etter reglene i tvisteloven §§ 16-12–16-14. Vedtaket om oppfriskning kan bringes inn for tingretten.

§ 17 andre ledd skal lyde:

Er søksmål reist ved tingretten og en part ønsker saken avgjort av nemnda, kan retten stanse den videre behandlingen etter begjæring av parten. Tvisteloven § 16-15, § 16-18 tredje og fjerde ledd og § 16-19 gjelder tilsvarende. Ved rettens avgjørelse av om saken skal stanses, skal det legges vekt på om det er rimelig å stanse saken i påvente av nemndas avgjørelse når hensyn tas til tidsbruken og kostnadene som vil påløpe for partene ved stansing. Saken bringes i gang igjen i tingretten etter begjæring fra en av partene, men tidligst etter at *avgjørelsen* er fattet, og senest innen én måned etter at *avgjørelsen er meddelt partene*.

§ 20 første ledd skal lyde:

Nemndas rettskraftige vedtak og beslutninger kan gjenåpnes etter begjæring fra en part. Saken kan gjenåpnes dersom

- a) det foreligger brudd på habilitetskrav i forvaltningsloven § 6
- b) det foreligger andre saksbehandlingsfeil og det ikke kan utelukkes at feilen var bestemmende for *avgjørelsens* innhold
- c) opplysninger om faktiske forhold som var ukjent da saken ble avgjort, tilsier at *avgjørelsen* høyst sannsynlig ville blitt *en annen*.

§ 21 første ledd skal lyde:

Nemnda kan rette *avgjørelser* som på grunn av skrive- eller regnefeil, misforståelse, forglemmelse eller lignende klar feil har fått en utforming som ikke stemte med nemndas mening.

III

1. Loven gjelder fra den tiden Kongen bestemmer. Kongen kan bestemme at de ulike bestemmelsene skal tre i kraft til ulik tid.
2. Diskrimineringsnemnda kan bare behandle saker som nevnt i diskrimineringsombudsloven § 1 fjerde ledd som gjelder gjengjeldelse som skal ha skjedd etter at denne loven har trådt i kraft.

Tone Wilhelmsen Trøen

president

